

מתורתו של צדיק אביד ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת כי תשא ה'תשפ"ג

מעלת המחזיקים ביד לומדי התורה

ולקחת את כסף הכפרים (שמות ל טו). לרמז מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ג): 'כי בצל החקמה בצל הכסף' (קהלת ז יב), דעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות למחזיקי בידי לומדי תורה צל וחסה אצל לומדי תורה, שנאמר 'כי בצל החקמה בצל הכסף'. והוא שאמר ולקחת את כסף הכפרים, דהיינו, הכסף שרצית לתת לכפרה, תן אותו לעמלי תורה, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קה"ר יא א) אם רצית לעשות צדקה, עשה אותה עם עמלי תורה. והינו הכונה בכאן, ולקחת את כסף הכפרים ונתת אותו על עבדת אהל מועד, דהיינו, תן אותו לבני הישיבה היושבים בבית המדרש על התורה שהיא עבודת אהל מועד, ובהו והיה לבני ישראל לזכרון לפני ה', שיחשב להם כאילו הם עסקו בתורה ויעשה להם חפה אצל לומדי תורה. והוא לכפר על נפשתיכם, על שלא עסקתם בתורה, והשתא יחשב לכם כאילו עסקתם:

(פיתוחי חותם, פרשת כי תשא)

אריכות ימים ועולם הבא בזכות התורה

בראשית ראשי תבות בזכות תורה רב שנים ארך ימים. לרמז כי בזכות התורה אדם מאריך ימים בעולם הזה ובעולם הבא שהוא עולם שכלו ארך, וכמו שאמר הכתוב (דברים ל טו) 'דאך נתיי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת הקנות ואת הרע, ופרש רש"י, אם תעשה טוב הרי לך חיים ואם תעשה רע הרי לך מות, וכתב (שם יא כא) 'למען ירבו ימיכם וגו', וכתב (שם ה טו) 'למען יאריך ימיהם בעולם שכלו ארך (קידושין לט), וכתב (משלי ג ב) 'כי ארך ימים ושנות חיים':

והנה בעל תשובה, כשהיה רשע גרם שיתקצרו ימיו בעולם הזה ולא יהיה לו חלק לעולם הבא, ועתה בשובו אם הוסיף לעסק בתורה יאריך ימים בעולם הזה ויזכה לעולם הבא שכלו ארך. וכמו שאמרו במסכת אבות (פ"ז מ"ז) גדולה תורה שנותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא, ובאמרו 'שנותנת חיים לעושיה בעולם הזה שאין לו חיים התורה נותנת לו חיים, וקמה דאת אמר בנביא (יחזקאל יח לב) 'השויבו וחיו'. לפי שהתורה נקראת (משלי ג יח) 'עץ חיים', והעוסק בה נדבק בחיים. לכן בעל תשובה צריך לדעת בעצמו, שגם בעונו עד שלא היו לו חיים לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, לכן בשובו צריך להסתופף בעץ החיים ומפריז יאכל וחי לעולם. והוא בראשית הרומזת לתשובה, אם בשובו יעסק בתורה אז בזכות תורה רב שנים ארך ימים יוסיפו לו:

(נגי המלך, תיקון התשובה אות מח)

ומחצית השנה גימטריא דוח, להזהירם ולהודיעם שיתעוררו בידאה כדי לעשות תקון לנפשם ורוחם. לפיכך, כיון שהכל ברמז, צוה להם כר:

מלבד הצדקה צריך לעשות תשובה ולחזור לעסוק בתורה

והו שאמר כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם, באמרו לפקדיהם שנוצרה יתר, אלא בא לרמז כמו שכתבנו, לפקדיהם הודיע, שהם ששים רבוא אותיות הרמזים בשמם ובחשבון נפשותיהם, וכיון שהדבר כן, מצא בעל חוב, שהוא סמ"ל, לגבות את חובו, ויקום ויקטרג שישאל נרפים מהתורה הרמזה בשמם ובחשבון נפשותיהם. והתקון לזה הוא ונתנו איש כפר נפשו, היא הצדקה המבטלת סמ"ל, ובהו ולא יהיה בהם נגף, לא יוסיף סמ"ל קטרוג שתי התורות על שמו ויהיה לו כח ויהיה נוגף ישראל חס ושלום, כי הצדקה מתשת כחו. וראיתי בדברי מאר"י חז"ל בנחל קדומים (בפרשת אות משם חכם אחד, דאיש כפר גימטריא תורה, ולפי דרכנו נחא ואתי שפיר, דכיון דהקטרוג בא מחמת בטול התורה, התקון הוא שיקבלו עליהם שיעסקו בתורה ולא יתבטלו ממנה, דהשתא התשובה מעין המשובה. והכונה היא, דחוי מהכפר שיתנו יקבלו עליהם לעסק בתורה, דהכפר הוא לכפר על מה שעבר, ומכאן ולהבא לא יועיל להם רק עסק התורה משם:

ע"י יראה ותורה יתקן את נפשו ודוחו

זה יתנו כל העבר על הפקדים, הפקדים הם שתי תורות. התקון הוא, לכפרתו יתן מחצית השקל שהוא גימטריא 'יראה' עם הכולל, כדי שיתעורר ליראה את ה' מכאן ולהבא ולעסק בתורה. והחצי האחר גימטריא 'דוח', לשקל גופיה גימטריא 'נפש', והכל בא להורות שיתעוררו ליראה את ה' כדי לעשות תקון לנפש דוח, והתקון על ידי התורה. ולפיכך אמר העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל, מפני הרמז הרמז בו, כמו שכתבנו, והו כדי לכפר על נפשתיכם:

צדקה מכפרת על בטול תורה

ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אותו על עבדת אהל מועד וגו', בא לרמז דהכסף של הצדקה מכפר (בבא בתרא ט). דכסף במלוי גימטריא 'כפר', לרמז דהוא מכפר, ומכפר אף על עון בטול תורה. והו ונתת אותו על עבדת אהל מועד, דהינו בשביל עבודת אהל מועד, שהוא בטל תורה שהיא עבודת אהל מועד:

(פיתוחי חותם פרשת כי תשא)

עיקר הקטרוג בא מחמת בטול התורה

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לה' בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם. זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל וגו'. העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל וגו' [לכפר על נפשתיכם. ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אותו על עבדת אהל מועד] (שמות ל יב-טו).

ואפשר לפרש בדרך רמז, דכל דברי תורה ומצוותיה בדרך נסתר וברמז. והנה 'ישראל' ראשי תבות יש ששים רבוא אותיות לתורה, ולפיכך לא יצאו ישראל ממצרים עד שהיו בהם ששים רבוא, כדי שכל נשמה תחול עליה אות אחת, וכבר כתבנו זה בכמה מקומות. והנה מצינו (ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז) שנתר הקדוש ברוך הוא על עברות המורות ולא ותר על עון בטול תורה, כמו שנאמר (דמיה ט יא-יב) 'על מה אבדה הארץ וגו', ויאמר ה' על עונם את תורת'. ואף על פי שעברו על כל העברות, לא תלה להם כי אם על בטול תורה. ואין סמ"ל מוצא כח לשלט בישראל כי אם בשביל בטול תורה, כמו שדרכו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ר ס"ה כ) על 'הקל קול יעקב' (בראשית כו כב), דבזמן שהקול קול יעקב, אין הדים ידי עשו, ואם אין הקול קול יעקב, הדים ידי עשו. וכמו גם כן שדרכו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קו). על פסוק (לעיל ז ח) 'ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם', בשביל שרפו ידיהם מן התורה:

מנין ישראל מעורר קטרוג על בטול תורה והצדקה מצילה ממנו

והנה מאחר ששם 'ישראל' מורה על חשבון אותיות התורה שהם כנגד חשבון נשמותיהם, בהכרח כשיבואו לידי חשבון נפשותיהם, יבוא המקטרוג לקטרוג עליהם ולומר: רבוננו של עולם, כלום זכו ישראל לחשבון זה כי אם בשביל חשבון אותיות התורה הרמזים בהם, והרי נרפים הם ממנה, זוהי סבת הקטרוג. והנה נגף גימטריא 'סמ"ל', ועוד שנים יתרים לרמז על שתי תורות, כשיהיו ישראל נרפים משתי תורות, מוסיף שתי כחות על כחו ונעשה נגף ומגוף אותם חס ושלום. באמת על ידי הכפר שנותנים אין לו כח לשלט בהם, דהצדקה מצילה ממנה, כמו שנאמר (משלי י ב) 'צדקה תציל ממות, ומות הוא סמ"ל':

הרמז במחצית השקל

ומה שצוה להם מחצית השקל, משום דכל צויו יתברך בדרך רמז כדי שיתבונן האדם בדרךיו, והנה 'שקל' גימטריא 'נפש', ומחציתו עם הכולל גימטריא 'יראה',

חידה שבועית:

באיזה מילים בפרשתנו אומר רבינו רמז - לתת מכספו לבני הישיבה היושבים בבית המדרש על התורה? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתמצמת!)

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מודיקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביד ועקב'

שם הזוכה בסידור לשחידת מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת וירא:

ה' יוסף טויטו מנתיבות.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביד ועקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחידת מתיבתא בהוצאת 'עוז והדר'.

